

Plaça dels Tarongers

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Plaça dels Tarongers, s/n.
Alçada: 225

Coordenades:

Latitud: 41.437479422977
Longitud: 1.8681062757969
UTM Est (X): 405438
UTM Nord (Y): 4587942

Classificació

Número de fitxa: 08091 - 142
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle: XX
Any: 1945-48
Autoria de l'element: Manuel Baldrich i Tibau (arquitecte)
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Espai públic força degradat.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL / Immoble / 8402-I
Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari: Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 43035
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Obert
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Gelida. Plaça de la vila, 12. 08790 GELIDA

Descripció

La plaça dels tarongers, és un espai rectangular envoltat per un jardí, relativament senzill amb presència de xiprers que l'emmarquen.

Aquest pati central està envoltat de residències unifamiliars, construïdes a partir de la postguerra, d'estil regionalista.

Observacions:

La plaça dels Tarongers és un espai catalogat com a BCIL perquè presenta una mostra de la voluntat històrica continuista del poble de Gelida, de reprendre, després de la Guerra Civil, la tradició d'estiueig al poble. El valor de l'espai el rep més per la voluntat que representa, que per la qualitat arquitectònica / urbana de la plaça.

Història

Al peu del castell i l'església es va establir una petita concentració de cases, coneguda com els Tarongers, que a principis del segle XX, eren poc més de cinc masies. L'edifici principal de l'àrea, ara desaparegut, era la rectoria vella, la qual disposava d'una torre barroca i englobava la capella de Sant Antoni, per si era de menester en cas de mal temps i no es podia pujar a Sant Pere del castell. El rector hi va residir, fins a la construcció de l'actual rectoria al centre del poble, l'any 1881. El barri el formaven masies com ca n'Oller, cal Nogués, cal Patró, cal Reli, cal Manó, cal Vadó o cal Petit.

Als anys 1940, es va consolidar la urbanització del castell, que durant un temps gairebé va substituir el nom del barri. Actualment, s'ha imposat de nou el nom històric del barri dels Tarongers.

La plaça dels tarongers construïda als anys 1940 és un espai vertebrat al voltant d'un conjunt de cases regionalistes. Rosselló (2011) descriu com a partir de 1945 es va començar la urbanització dels terrenys dels Tarongers, que van acollir les "*viviendas protegidas*". El barri, inicialment s'havia planificat per habitatges unifamiliars amb jardí, organitzats entorn de la plaça. El projecte fou de Manuel Baldrich i Tibau, i es va finalitzar l'any 1948. Aquest espai, inicialment previst com un entorn popular, va acabar esdevenint un lloc de concentració de la nova burgesia de l'època.

Manuel Baldrich i Tibau (Tarragona, 1911 - Barcelona, 1966) va ser un arquitecte i urbanista destacat de Catalunya. El 1944, va ser nomenat arquitecte de la Diputació de Barcelona i, quatre anys després, el 1948, director de l'Oficina d'Urbanisme provincial. Un dels seus projectes més importants va ser el complex de les Llars Mundet, construït entre 1954 i 1957 al barri de la Vall d'Hebron de Barcelona. Aquest conjunt inclou 3000 habitatges, una església i diversos equipaments socials. A més, Baldrich va ser l'autor de diversos plans urbanístics per a ciutats com Martorell, Vilanova i la Geltrú, Malgrat de Mar, Taradell, Terrassa, Mataró, Sabadell, Igualada, Sitges, Vic, Berga i Manresa, contribuint significativament al desenvolupament urbanístic de moltes localitats catalanes, especialment de la província de Barcelona.

Bibliografia

AAVV (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). Gelida. Retrats d'un temps. Andana Edicions.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

